

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000Atskiras numeris — 300 reisu
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanaario Lithuano Independente

Redaguoja

A. DUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Balandžio—Abril 17 d.

Nr. 16 (358)

Belgijos fašistai tapo sumušti per rinkimus

Ruošiasi prezidento rinkimams

Brazilija jau gyvai parėda ruoštis respublikos prezidento rinkimams. Visi politikai pradeda prakaituoti, nors rinkimų kompanija dar nepradėta. Rimčiausiu kandidatu, kuris gali turėti daugiausia šansų būti išrinktam, yra Armando de Salles Oliveira.

Prapuolė 60 žvejų laivų

Is Japonijos pranešama, kad Korėjos pakraščiuose perėjo smarki audra, nuskandino 10 ir nupūtė į jūrą 60 žvejų laivelių. 16 žvejūninkų priegėrė.

— Turkijos premjeras Izmet Inonu ir užsienio reik. minist. Rustu Arba išvyko į Jugoslaviją. Šitai Turkijos diplomatų kelionei priduodama didelės reikšmės susitarinime Turkijos su Jugoslavija.

— Austrijos prezidentas Miklas gegužės 5 d. padarys vizitą Vengrijai. Hitleris tuo labai nepatenkintas.

Kuba prieš savo diktatorių

Kuboje prasideda judėjimas prieš pulkininką Baptista, kuris išvaikė net kelis prezidentus ir pats liko diktatorium. Pulk. Baptista prieš du metus buvo puskarininkiu, bet laimėjęs jam sukilimą, tapo visos kariuomenės vadu.

Hitleris teisia kunigus už komunizmą

Berlyne eina byla už "priešvalstybinį veikimą" ir varymą propagandos prieš Hitlerį. Tarp kitų, yra teisiamas ir kunigas Rossaint, kuris kaltinamas komunistiniame veikime ir sudaryme bendro fronto su komunistais. O juk Hitleris sako, kad Vokietijoje komunistų nėra. O pasirodo, kad prie Hitlerio ir kunigai virsta komunistais.

— Balandžio 20 d. Vokietijos vyriausybė senam kaizerio generolui Liudendorfui suteiks feldmaršalo titulą, kuriuo buvo apdovanotas tik Hindenburgas.

— Čekoslovakija neįsileidžia į savo kraštą tokfų laisvų iš Vokietijos, kurie turi naujas pašto markes su Hitlerio galva. Tas motyvuojamas tuo, kad tose markėse yra frazė "Mein Kampf".

Olandai kolonizuos Argentinoj

Olandijos ekonominės misijos atstovai veda derybas su Argentina dėl olandų kolonizacijos toje šalyje. Olandai greitai laiku mano kolonizuoti Argentinoj 100.000 savo žmonių. Olandams kolonizuotis padeda vyriausybė.

Baisiausias sekmadienis Madride

Pereitas sekmadienis, balandžio 11 d., buvo baisiausias sekmadienis, kokis tik buvo per visą šio karo eigą. Sukilėliai kaip pradėjo dienos metu bombarduoti miestą iš sunkios artilerijos, tai bombardavimas tęsėsi ir per dieną ir per naktį. Žmonės niekur negalėjo pasirodyti gatvėse ir turėjo saugotis nuo barbarų puolimo. Šioje kovoje užmušta moterų ir vaikų.

— Pomeranijos provincijoje, Vokietijoje, visi valdžios tarnautojai sulaukę 25 metų amžiaus privalės būti vesti. Tam tikslui bus išleistas įstatymas.

Baigs Ispanijos karą Ir siemet Nemunas daro nuostolius

Belgijoj Fasistai pasizekimo neturi

Pereitą sekmadienį, balandžio 11 d., Belgijoje įvyko papildomi rinkimai. Kandidatais išstatyti buvo Van Zeland Belgijos premjeras ir Degrelle. — belgų fašistų, vadinamu raksistų, vad. Priešrinkiminė propaganda ėjo gana smarki iš abiejų pusių ir praėjusieji rinkimai buvo tikras išbandymas belgų tautos, prie ko belgai linksta, ar "prie demokratijos, ar prie diktatūros. Belgų fašistų vadas Degrelle darydamas propagandą, žadėjo belgams visokiausių gėrybių, gąsdino žmones komunizmu ir p. Žodžiu, gyrė fašizmą kaip galėdamas, o demokratiją niekino visais būdais. Ir prieš rinkimus, vis dėl to, buvo manoma, kad belgų fašistas prisimedžios gero-kai balsų, nes Degrelle jau išvaizdavo save, kad jis jau vienintėlis yra "tautos vadas" Belgijoje. Tačiau šito-

kios fašistų svajonės subirėjo į šypulius, kaip belgai atėjo balsuoti, nes už Degrelle padavė balsus tik jo partijos nariai ir tie kurie susizavėjo jo propaganda. Rinkimų rezultatai tokie: Van Zeeland gavo 275,840 balsus, o fašistų vadas Degrelle vos sugraibė 69,242 balsus. Tačiau, belgų fašistai tapo sumušti į skutus. Van Zeeland yra nepartinis žmogus, bet jau kelinti metai, kaip jis stovi vyriausybės priešaky. Rinkimuose jį rėmė visos demokratinės grupės — socialistai, liberalai, katalikai ir k. O Degrelle yra Hitlerio bernas, jis niekur nėra radęs sau vietos, buvo katalikų partijoje, o dabar pradėjo pamėgžioti Hitlerį ir esą už vokiečių pinigų nori įvesti Belgijoje fašizmą. Bet belgai diktatūros nenori. Demokratija jiems yra geriausias kelias.

Rungtynės eina tarp Franco ir italu-vokiečių vadu

Ispanijos kare, didžiausi mūšiai ėjo šią savaitę prie Madrido ir baskų provincijoje. Sukilėliai praneša, kad baskijoje per 3 dienas krito apie 3.000 vyriausybinių. Sukilėliai veržėsi į Bilbao, bet jo paimti neįstengė ir tapo amtušti. Prie Madrido Guadalajara fronte vyriausybinkai taip pat pasistumėję į priekį. Laikraščiai praneša, kad eina smarkios rungtynės tarp gen. Franco ir italu-vokiečių karo vadų. Vokiečiai ir italai esą vis labiau nepatenkinti generolu Franku dėl jo nesugebėjimo vesti karą ir nori paimti vadovybę į savo rankas. Bet Franko bijo tai padaryti, nes atidavęs vadovybę, jis bus nustumtas ir jokios reikšmės neturės šiame kare. Šitaip esą pasakoja artimi generolo žmonės. Ispanijos kare šiandieną tapo populiariausias asmuo generolas Miaja, kuris jau keliose vietose sutriuškino sukilėlius ir kelintais mėnuo kaip gina Madridą. Gen. Miaja yra populiarus ne tik pas vyriausybinkus, bet ir pas ispanus nacionalistus, kaip sumanus karvedys. didelis pasiryžėlis, prieš kurį bejėgiai darosi priešai. Gen. Mia-

ja visą laiką gynėsi, o dabar jis pareiškė, kad moka ne tik gintis, bet ir pulti ir savo puolimą jis jau yra įrodęs prie Guadalajaros, kur suklupdė italu vokiečių pulkus. Anglų laikraštis "Daily Herald" rašo, kad panaudojant gen. Miaja populiarumą, galima greit baigti Ispanijos karą. Šitoks planas esą yra ruošiamas, kad pašalinti gen. Franco, kad atsistatydintu Largo Caballero, o visą vyriausybę pavesti gen. Miaja su diktatoriškom teisėm, pašalinti svetimšalius iš Ispanijos ir tada esą gen. Miaja įvestų Ispanijoje tvarką, nes su juo nueitų ir sukilėlių ispanų kariuomenė. Laikraštis pastebi, kad šitas planas turi daug vilčių Ispanijos karo likidavimui. Užsienis, arba "nesikišimo komisija" dar vis dirba ir kalba apie kontrolę Ispanijos sienų ir apie svetimšalių "savanorių" evakuavimą iš Ispanijos. Iš paduodamų žinių, galima šiek tiek spręsti, kad kovą gali laimėti vyriausybinkai. Ypač kad tarp sukilėlių nėra jau sutikimo, tai vis dažniau pešasi tarp savęs fašista su monarchistais.

Nemuno ir kitu upių pavasariniai potvyniai

Kiekvieną pavasarį Lietuvoje įvyksta pavasariniai potvyniai, kuomet upių ledai sutruksta ir pradeda eiti. Ypatingai baisus Nemuno potvynis buvo pereinais metais užliejęs beveik pusę Kauno. Šiais metais potvyniai nors mažesni, bet nuostolių irgi padarėta. Kaikuriuose vietose Nemunas buvo pakilęs net iki 8 metrų ir vanduo išsiliejęs buvo plačiais ruožais. Šiais metais Nemunas nepasirodė labai rustus, bet vis dėlto nuostolių padarė, sugriaudamas keletą tiltų. Nuo upių išsiliejimo tapo nutrauktas net ir susisiekimas su kaikuriais miestais.

Vokietija stiprinasi Reino krašte

Iš Francijos pranešama, kad vokiečiai pradėjo labai smarkiai stiprintis Reino ir kituose kraštuose, esą statomos didelės tvirtovės ir paruošiami artilerijai ir tankams lizdai.

Anglijos fašistai nesutinka

Kilus Anglijos fašistų partijos nesutikimams, tapo suorganizuota paralėle antra fašistų partija, kuri veiks nepriklausomai nuo Mosleyo partijos. Naujos fašistų partijos vadas Joyce smarkiai kritikuoja Mosleyo fašistus

Atiduos viską, kad Franco laimėtų

Buvusio Ispanijos karaliaus teta pareiškė Reuterio atstovui, kad Ispanijos karaliskoji šeimyna atiduos Frankui visą savo turta, kad tik jis laimėtų. Bet vargu Frankui tai pasiseks.

Gražiojuo prašo pasiduoti

Sukilėlių gen. Mola išleido atsišaukimą į baskus, prašydamas, kad jie pasiduotų. O baskų vyriausybė atsakė, kad jos žmonės nenori būti vergais ir gintis nuo samdytų italu ir vokiečių fašistų.

Mussolinis važiuos pas Hitlerį

Laikraščiai rašo, kad dar šio mėnesio 24 d. Italijos diktatorius Mussolini važiuos pas Hitlerį. Italijos banko valdytojas Azzolini irgi nuvažiuos Berlynan.

Ispanijos respublikos paskelbimas

Balandžio 15 d. respublikoniška Ispanija ir užsienyje gyvenantieji ispanai minėjo 6 metų sukaktuves nuo Alfonso XIII pašalinimo nuo sosto ir respublikos paskelbimo.

12.000.000 darbininkams namų statybai

Argentinos vyriausybė paskyrė 12 milijonų pežų kredito darbininkų namų statybai. Namai bus statomi moderniški su patogumais, kiekvienas namas turės laisvas aikšteles ir daržus.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiškus

R. Urbonas, J. Januškevičius, J. Pumputis, Al. Kiaušas, K. Astrauskas, Ant. Bražionis, J. Jakučionis, N. Urbonas, J. Vielutis, Jz. Didelis, V. Stramskis, Br. Urbonas, L. Rubliauskienė, Jn. Šeška, Jn. Sadauskas, Jrg. Repečka.

DR. M. FUCS

Gydytojas - Operatorius - Akušeris - Moterų ir viduriu ligos

Dra. Feiga Fucs
Vaiku ligosDra. Beila Fucs
Moterų ligos ir akuserija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorija: Rua da Moó'ca, 512 F sobr.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Apžvalga

ARGI NEŠALIŠKA D.U.L.R. organizacija?

"Sviesa" Nr. 15 įrodinėja Draugijos užsienio lietuviams remti teisingumą ir jos nešališkumą užsienio lietuvių reikalais ir duoda pavyzdį Nalivaikos bylą, kurią sprendė DULR ir esą išsprendė visai bešališkai.

Šitas pavyzdys dar nenusako DULR objektingumo. Nalivaikos byla yra asmeninio keršto jo kolegu. Mat, Nal. turėjo pasitikėjimą, o jo kolegos pavydu dėdami, norėjo jį sunaikinti ir dėl to, nepamatuotais skundais, jį išėdė. Bet kaip Nalivaika, taip ir jo kolegos: yra DULR tarnautojai, tai nejaugi DULR gali šališkai daryti sprendimą apie savo žmones. Ji vieną ištoisino, o skundikų vis dėl to net ir nepabarė. O vis dėl to, jeigu Nalivaika liko teisus, tai jo skundikai turėjo būti pasmerkti kaip visuomenės darbo griovėjai. O DULR to nepadarė ir tuo pasielgė šališkai.

Bet to maža. DULR šališkai elgiasi didesniuose dalykuose. Jeigu DULRui nerūpėtų užsienio lietuvių tarpe sklėsti tautininką ideologiją, tai jis traktuotų visus lietuvius ir kiek vienas lietuvis ar jų grupė jam būtų lygus. Tačiau to nėra. Užtenka pasisakyti tautininku, kad susilaukti iš DULR malonių. Tas aiškiai pabrėžiama vienoje DULR išleistoje brošiūrėlėje, kur sakoma, kad patriotinė lietuvių spauda užsieny turi būti šelpiama. O tas patriotizmas šiandieną suprantamas taip: jei negarbinu "tautos vadų", esi tėvynės išdavikas, o jei koks svieto valkata gyna "tautos vadus", (žinoma, tik už litą) tai tas patriotas. Šitokios nuomonės yra DULR leidžiamas "Lietuvis", tai tokios nuomonės turi būti ir patys DULR.

Yra ir daugiau pavyzdžių, kurie rodo DULR "nešališkumą". Taiigi tvirtinti, kad DULR yra nešališka organizacija, negalima. Gal būt ji joje vienas kitas žmogus ir ne tautininkas, bet visas DULR aparatas yra sukamas ant smetoniškos asies.

MOKYTOJŲ CENZAS

"Sviesa" rašo:

"Balandžio mėn. 6 d. Lietuvos Konsulate buvo São Paulo lietuvių mokytojų konferencija. Mokytojai susipažino su išleistomis Užsienio Lietuviams Remti Draugijos taisyklėmis. Tarp kitų yra ir toki paragrafai, kad užsieny dirbą mokytojai turi būti cenzuoti (išėję mokytojams privaloma mokslai)."

Tai kaip dabar bus su mūsų tais "mokytojais", kurie yra analfabetai? Juk, pavyzdžiui, "mokytojas" Gaigalas turi tik dviejų klasių cenzą, o "mokytoja" Majionė... net su pradžios mokyklos cenžu.

Bet kaip girdėt, tai mūsų mokytojai sako: plevat ant tų taisyklių, reikia mokėti tik, kaip lietuvius būti ir visokių skundus gerai redaguoti prieš nepalankius asmenius!

DIDELIS NEPASISEKIMAS

Vienas iš vadų Lietuvių S-gos Brazilijoje rašo "Lietuvos Žiniose" apie milžiniškus tos sąjungos veikimo pasisekimus. Ir 4 nuosavus namus sąjunga įsigijo, ir visi mokytojai tapo legalizuoti, ir visos kitos organizacijos baigia mirti dėka Liet. S-gos Br. veiklumai.

Tai šitaip gyriasi vienas Lietuvos liaudies siurbelė per "Liet. Žinias" su ta organizacija, kuri kas met tūkstančius Lietuvos litų suėda. Tik vieną jis nutyli, būtent: didelį tos Sąjungos nepasisekimą su Gedimino ordono bizniu. Mat, Sąjunga norėjo prisivyti vieną turtuolį su ordenu, kad tas nupirktų jiems už 150:000\$ namus. Bet turtuolis, kaip girdėt, sužinojęs apie tokį nešvarų biznį, apie tai ir girdėt nenori.

Užtikrintas Gyvenimas

Rytoj įvyksta organizacijų atstovų posėdis Centro sudarymui. Šia proga verta pakalbėti apie Lietuvos Sąjungos Brazilijoje įteiktą pareiškimą centro organizatoriams.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje stoti centran atsisakė remdamosi centro įstatų projekto penkiomis paragrafais: 23, 44, 144, 151 ir 153. Kas tuose paragrafuose pasakyta, visiems jau yra žinoma, nes jie buvo paskelbti Aido, kurie rodo, kad tie įstatų punktai nesudaro Liet. S-gai Br. jokios priežasties nepritarti Centro organizavimui, juo labiau, Liet. S-gos Br. neturėtų jokios priežasties biauoti centro organizatorius per savo organą ir per Kauno laikraščių. O vis dėl to, Liet. S-ga Br. taip daro ir griaua sveiką Brazilijos lietuvių iniciatyvą.

Tačiau paskačius Sąjungos pareiškimą, lengva suprasti, kodėl Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, kurią taip gausiai šelpia Kaunas Lietuvos valstiečių pinigais, nepritaria ir griaua kiekvieną Brazilijos lietuvių darbo bandymą. Savo pareiškime Liet. S-ga Br. aiškiai pasisako, kad jai Brazilijos lietuvių kultūrinis, ekonominis bei tautinis veikimas nėra nerūpi, nes ji, Sąjunga, turėdama savo vardu įgytą nejudomą turtą, daugiau nieko žinoti ir nenori apie Brazilijos lietuvių būklę. Gali Brazilijos lietuviai nesutikti, tarp savęs kovoti, gali jie tautiniai ir ekonominiai nykti, o Lietuvos S-gai Br. kas galvoj, nes ji jau savo gyvenimą turi užtikrintą, turėdama savo nuosavybėj keturius didžiulius namus su žemės sklypais.

Tai rimčiausia L.S.B. priežastis, dėl kurios ji nieko nenori žinoti apie centrą ir apie bendrą Brazilijos lietuvių kolonijos progresą.

Negana to, Lietuvių S-ga Brazilijoje toliau eina ir aukėtą sieną stato tarp savęs ir visos lietuvių kolonijos. Ji jau nutarė nebeleisti naudotis mokyklomis lietuviams. Lietuviai darydami susirinkimus ar kokius paminėjimus, turės eiti pas svetimus — pas italus, portugalus ar vokiečius, nes lietuviams bus uždarytos durys į lietuviškas mokyklas, į tas mokyklas, kurios tapo įgytos Brazilijos lietuvių aukomis ir Lietuvos valstiečių pinigais.

Taiigi, kaip matome, Lietuvių S-gos Brazilijoje veidas aiškėja; ji savindamosi lietuviškas mokyklas, spina visai kolonijai į veidą. Kodėl Lietuvių S-ga Brazilijoje taip daro, sunku išaiškinti.

Visą tai matant, sunku suderinti Lietuvos S-gos Br. veikimą su Draugijos užsienio lietuviams remti skelbiamomis idėjomis!

Esant tokiai padėčiai, Brazilijos lietuvių organizacijos dar labiau turi susivienyti ir sudaryti Centrą, kad antilietuviškam Lietuvos S-gos Brazil. veikimui būtų atimtas balsas.

Nyksta gavėnios asketizmas

Pasvalys, Biržų apskr. — Čia dabar jau baigia nykti gavėnios asketizmas, kai nebuvo galima dainuoti, liuksmintis ir t. t. Dabar ne tik vakarais, bet ir dienos metu skamba liaudies dainos ir t. t.

AGR. BR. LAUKŠAS.

APIE MITINGUS IR L. S. BR.

(Tąsa iš str. "Tramdykit uparą, nesikarsėiuokit...")

Nemaža keistas p. L. ateiliepimas apie "seimo rinkimų politiką ir tuščius mitingavimus." Ar tautininkai tada nemitingavo? Juk garsieji Lietuvos "salvadoras", 101% patriotas prof. A. Voldemaras pas mus net mokyklon (Dotnuvoj) buvo atsibeldęs kur visą valandą pliekė "paskaita" "Lietuva kryžkelėje" tema, kad suverbus daugiau agitatorių už socialdemokratų tautininkų bloką. Vėliau gi savo sąjungininkus apgavęs, ėmė žudyti. Ar tai padoru? Ar tai nėra mums pamoka saugotis tautininkų klastos?

Ar dabartiniai laikai geresni negu seimų laikai? Juk tada kiekvienas pilietis matydams daromus blogumus laisvai skelbė juos per mitingą, interpellaciją ir t. t. o dabar, smetoniška seimą renkant, ne tik, kad apie visoms žinomas "vadų" vagystes nebuvo galima kalbėti, bet opozicinė spauda buvo nubausa už tai, kam nepagalbėjo tautininkams propagandoj, t. y. rinkimų kompanijoje. Tais "baisiausiais" Dr. Griniaus seimo laikais, nė vieno žmogaus nebuvo sušaudyta. Juk garsioji tautininkų ir ateitininkų demonstracija, kuri reiškė sukilimo ženklą, buvo tik išklaidyta, gi dabar Suvalkijoje... Tiesa, seimų laikai buvo blogi, bet tik tuo, kad nešaudė "tautininkų" už pasikėsinimą pavergti tautą. Tai tik tuo jie ir buvo blogi!

Taiigi raginant stoti L.S.B., bent nereikėtų liesti tautos žaizdas, nerodyti pilnu aiškumu L.S.B. politinį veidą, tada gal per klaidą kažkas ir įstos. Bet kada raginant įzeidinėjami raginamųjų įsitikinimai, nieko nebus pasiekta. Juk visi norėtume, iš tikro, turėti sąjungą, kurios visų pažiūrų nariai rastų bendrą kalbą, bet tuoj, kaip ir p. L. rašiny susiduri su "tautiška" tendencija. Dar keisčiau tai, kad p. L. mitingavimus niekindamas, pats tame pat rašiny mitinguoja (jei taip gal išsireikšti) už L.S.B. ir L.R.K.B. Antros čia neliesim, nes jos nariai stoja su aiškiu tikybinu įsitikinimu.

Tokiems ši bendruomenė, aišku, pakeičiui, bet L.S.B. yra užmaskuota "tautininkų" partija, kurioj vyrauja ne įsitikinę tautininkai, bet tautininkai iš profesijos. Tai dar blogiau. Aišku, joje yra ir pasišventusių žmonių, bet apie išimtis nekalbama.

Taiigi kam be reikalo vylioti kitų ausistatymų žmones į "tautišką kromą"? Juk kiekvienas turi savo protą ir teisę pasirinkti organizaciją, ko-kia nori.

Propagandą geriausia vesti ne žodžiais, bet naudingu darbu, kuo L. S. B., bet koks, negali pasigirti, nes svarbiausias darbas — žemės ūkio kolonizacija, minėtos s-gos vengiamo. Juk "Grūdas" kelius metus išbuvo kuone L.S.B. globoj, bet apart kalbų, nieko nenuveikta. (Susiorganizavus Grūdo draugijai ji visą laiką buvo griežtoje globoje Lietuvos S-gos Br. iki Mačulio išvykimo. — Red.) Jei patys nieko nedirbo, griebėsi kiti, todėl visai nesurpantama, kam kalbėti prieš tuos žmones, kurie ėmėsi naudingo darbo.

Daiskimi, kad Grūdą pasmaugėit, bet ką mums duosit jo vieton? Bene futbolą? Juk siunčiamais iš Lietuvos išeinamų vietų surinktais popiergaliais, išseiviams duonos neužtikrinsi, gi alkanam nė patriotizmas, nė kitos rusies menas kūno nepatenkina. Tegul kolka S. Pauly darbščiui žmogui bado, pilna ta žodžio prasme, ir nėra, bet prie tokių uždarbių civilizuoto žmogaus pragyvenimo nesudarysi, nei sau ateities užtikrinsi. Ir taip, karta po kartai vis labiau klimps į skurdą, nes miestuose tiek darbų nepriauga, kiek darbininkų. Ilgai netrukus, atsiras S. Pauly tūkstančiai bedarbių, nes dabar Brazilija pergyvena savo pramonės krizimo laikotarpį panašų į U.S.A. prieš did. karą. Gi modernėjant technikai, gyvos darbo jėgos pareikalavimas vis mažėja. Intelligentų bedarbės pavojus čia greit neatsiras, bet juk šlips užrišęs sau ant kaklo, tuo nepadarysi jį mokslo žmogumi. Reikia pinigų, o jo nėra ir tikrai nebus.

(Bus daugiau)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Už melagingą įskundimą 3 metai sunkių darbų kalėjimo

Kaip žinoma, 1935 m. Suvalkijoje buvo ūkininkų neramumai. Tuo metu buvo sklaidžiami ir įvairūs nelegalūs atsisaukimai, kurių turinys buvo nukreiptas prieš valdžią.

Sąkių apskr. Nartų km. gyventojas Juozas Pečiukaičius pranešė policijai, kad Vabališkių km. gyventojas Pr. Amantas platinas nelegalius atsisaukimus. Amantas ir jam, J. Pečiukaičiui davęs. Dėl Pečiukaičio įskundimo Amantas buvo tardomas, jo byla net kariuomenės teismai pasiekė, bet kariuomenės teismai prieš Amantą bylą nutraukė. Už provokaciją ir melagingą įskundimą kaltinamuoju patrauktas J. Pečiukaičius. Šiomis dienomis Marijampolės apyg. teismai išvaizduojamoje sesijoje Šakiuose J. Pečiukaičio bylą sprendė, jį pripažino kaltu ir nubaudė trejais metais sunkių darbų kalėjimo.

Mirė 102 metų senutė

Kovo mėn. 3 d. Švėkšnos valsė, Pocių km., sulaukusi 102 metų amžiaus mirė senutė Jušienė. Velionė palaidota Vilkėnų kapinėse.

Nelaiminga auka

Murdvaris, Linkuvos valsė, vasario 23 d. senutė Antanina Vilimienė paklydusi kely sušalo, nes tą naktį buvo smarkus vėjas ir nešė sniegą. Ji buvo išėjusi į Linkuvos miestelį maisto parsinešti, bet paklydo ir sušalo. Senutė rasta ant Mūšos upės kranto atsigulusi palei laivelį. Prie galvos padėtas maišelis su bulkutėmis. Tai buvo stambaus ūkininko Antano Vilimo motina, kuris nelabai ją prižiūrėjo. Senutė surado vasario mėn. 27 d. palaidota kovo mėn. 2 d.

Žiuri žmogžudystė

Paliepiiai, Butrimonių valsė, vasario mėn. 21 d. apie 7 val. ryto Paliepių km. įvyko žiuri žmogžudystė: septyniais kirvio smūgiais į galvą buvo sunkiai sužalotas to pat kaimo gyvent. M. Bačinskas. Nužeitas į Alytaus apskr. ligoninę po operacijos mirė. M. Bačinskas prieš 5 metus grįžo iš Amerikos į savo tėvynę, kur gyvenė jo senutė motina. Grįžęs rado senutę priėmus į žentus Juozą Buinicką. Tuo Bačinskas buvo nepatenkintas ir nuolatos su Buinickais pykdavosi. Susipyko ir šį rytą kilo muštynės, kurios baigėsi liūdnai, nes Bačinskas pasimirė, o Buinickui teks prieš teisumą atsakyti. Šis įvykis sujudino visą apylinkę, nes šioje apylinkėje tokios žiurios muštynės yra veik jau visai seniai išnykusios.

Daktaras — vargšų draugas

Slavikai. Jau keliolika metų Slavikų bažnytkaimyje savo pavyzdingame ūkyje gyvena medicinos gydytojas Jonas Povilaitis, kuriam ištikrųjų rūpi ne pasipelnymas, bet padėti sergantems žmonėms. Jis yra geras gydytojas ir labai nuoširdus žmogus. Iš visų savo pacientų ima mažą mokesčių, o neturtingos ir visai veltui gydo. Tai yra žmogus, kuris supranta savo paskirtį. Plačioji Slavikų visuomenė daktarą Joną Povilaitį už jo gerus savumus labai myli ir gerbia.

Mirė sulaukęs 105 metų amžiaus

Antalfeptė. Šiomis dienomis mirė Padusėio kaimo gyventojas S. Dapkus, sulaukęs 105 metų amžiaus. Velionis turėdamas virš 100 metų [dar pagėgdavo dirbti.

Išėjęs iš proto sukapojo savo vaiką

Obeliai. Šiomis dienomis Pakrikanės km. gyventojas Bieliūnas išėjęs iš proto sukapojo savo 8 metų vaiką. Vaikas, nors ir smarkiai sukaptotas, nuvežtas į Rokiškio ligoninę.

Nelaimingoji Vilnija!

Skurdas šaukia visoje Vilniaus krašto teritorijoje. Badas ir ligos graso viso to krašto gyventojams. Šiurpūs krato, skafant Lenkijos spaudoje apie Vilnijos žmonių skurdą. Pačių lenkų spauda rašo, kad Vilnija, tai "Užmirštoji žemė." "Vilniaus Žodis" paduoda iš lenkų spaudos šias ištraukas:

"Vasario 6 p. perskaiciau laikraštyje: 31.263 žmonėms gresia badas! Brėslaujos apskrīčiai reikalinga pagalba! 6.967 šeimos laukia pagalbos. Būtiniausiai reikalinga per pusę milijono klg. rugių ir tiek pat miežių bei bulvių. Skausmas suspaudė širdį... Lyg vėl matau anas lygumas, smėliu apipustytas dirvas... Regisi anos skurdžios ir amžinai darbu užsivertę, liūdnie gyventojai..."

"Lūšnos žemos, nebaltintos, kerpėtomis palėpėmis. Per palėvą tvorą purvinan, pilnan gyvulių mėšlo kelian svyra sunykus kriaušė. Mažyčiai langeliai. Vietomis užkaišyti lentagalais ar skarda. Už namo mėšlynas. Trobos vidus pusiau perskirtas: vienoje pusėje gyvena žmonės, kitoje — gyvuliai. Kartais tai šis tai sussergą. Ištikus metus riūsi mityje ir meldžiasi mirties. (Džiova, venerinės ligos, lupus vulgaris, granuloma fungoides, Trachoma išėda akis).

"Visame kaime tėra vieno venintelis, visiems bendras šulnis. Iš jo geria ir žmonės ir keltuvos. Tai ravas, ne šulnis. Šitai gyventojų nelaimių versmė, nors per šimtų šimtų metų įprato nužalėti nuodus ir mikrobus. Pirmieusia ligos apnyksta vaikus. Jei nenumiršta, kelias savaites slankioja lyg šmėklos.

"Vaisius, jei yra sodas, už skatikus išparduoda 'priekini', vos medžiams sužyduos. Priešrugiapūtinėmis dienomis išvedžioja svetimiesiems ir paskutinę keltuvą. Badauja. — Nors ligi rugiapūtės, nors ligi rudens..."

"Laikraščių jokių nematyti. Jei ir būtų, tai kas. Nemokama skaityti. Analfabetų skaičius diena diena auga. Tėvas dar moka skaityti, buvo kare, svetur mėtė. Sūnus į mokyklą neis, nes jos nėra arba trūksta batų. Visą žiemą prasėdės lūšnos tvankoj. Jei džiova nesulės, suaugę ir pražūs, nežinos ne tik kas dedasi pasaulyje, bet ir savo tautos reikalų.

Nė tik Brėslauja badauja, badas smaugia jau ir Dysnos, Pastovio ir Švenčionių apskrīčių gyventojus. Dar toli ligi vasaros. Kaip gi niūrus tas

užburtan ratan įgrūstas gyvenimas!

"Po pavasario potvynių susūpaus žemė pilnos mirties dūmakos ir ūkai. Atsiras tifusos... Mirties — mirtis nueis..."

Kur gydytojai, kur vaistas? "Viename miestelyje, tako patirti, esama gydytojiškos pagalbos. Atvažiuoja gydytojas ir per 6—7 valandas apžiūri 100 ligonių. Tik vienas zlotas nuo asmens. Trachoma, lues, džiova... Be skirtingo. Kad tik reikalas vyktų. Urmu. Tikras receptų ir patarimų fabrikas. Net gi rentgeną sis gydytojas turi. Tur būt greitai metu viena akimirka apžiūrės visą milijoną pacientų..."

"Miesteliuose taipgi nėra tyro vandens šulnių, bet pilna smuklių su keliolikos rūšių dėgtinėmis. Nėra padorių ir švirių butų, bet yra prostitutės..."

Straipsnyje, tarp kita ko, sielojami:

"Vilniaus krašte! Jaučiu tau didžią meilę; esi visų skurdžiausias, rūščiausias, liūdniausias ir labiausiai apleistas. Tavuose beribiuose platuose gydytojai, versningieji šulniai ir tikrosios mokyklos galima pirėtais suskaičiuoti. Suskurdai tujan, mandagiausių žmonių žemė, suėdė tavo karai, esi išskirta iš visuomeniškosios globos. Tavo plotų patys reikalingieji darbai te gyvuoja popieriaus lakštuose... Su ciniška šypsena apie tave kalbama: "Azija", ir lyg paguodai rodoma kiunoose tavo grožio deimantai: Narutis, Drišvėtai ir kita..."

YDRIOS AKYS

Oi žydrios, žydrios akys tavo, Kaip lino žiedas po nakties. Žydrėnis daug dangus virš klevo, Virš sodo obelies.

Tau akys ašarom paplūsta, Blakstienos supasi rasa, Kad vysto kraštą vargas rustus, Šalis, lyg elgeta basa.

O ir dangaus vaikus žydrumas Dažnai apniuksta debesim. Pakils audra. Ir šuvių dūmuos Tu didžią skriaudą suprasi.

Tu supraai, ko skurdas plakės, Ko ūžė klevas neramus. Tada gal tavo žydrios akys Žydrėnės bus negu dangus.

J. Kruminas

VL. CIVINSKAS.

Vaidelis iš Kalinių Gyvenimo

sos savaitės darba. Jis matė atsitiktinai tą sceną, susijaudino nuo merginos ašarų ir susikibo. Viskas buvo tik atsitiktinumas: atsitiktai pamatė tą sceną, atsitiktinai susikibo su tuo storu, sutukusiu vyru, atsitiktinai buvo silpnesnis ir kirvį su savim turėjo. Bet liūdniausia buvo tai, kad kruvina ir svyrantį vyrą jis palydėjo fraze: "Aš jums visiems šitaip atkeršysiu!" Ir štai frazė buvo tik efekto padarinys. Bet jos užteko, kad nusikaltimas gautų visai kitokį atspalvį.

— Girdėjai, sakė jis man, kai mudu abu ilgai tylim. — Keičiasi sargai!... Man liko lygiai dvidešimt aštuonių valandos gyventi... Atrodo daug ir bijau, kad man nenubostų...

Mes kalbėjome tyliai, bijodami, kad sargai neišgirstų mūsų žodžių. Ir nors tie žodžiai buvo dusliai tariami, mes vienas kitą geriausiai girdėjom.

— Nejauciu jokios baimės, — kalbėjo jis man jau prieš švitimą: — esu patenkintas savo motina, esu daug skolingas tai išdžiuvusiai moteriškei, nepagailėjusiai savo sveikatos, kad tik sūnus kitaip išmoktų žiūrėti į gyvenimą, negu kiti darbo žmonės, su kuriais man teko surišti savo likimas.

KAIP TVIRTINASI SOV. RUSIJA

Francūzai pagal Vokietijos sieną yra pasistatę nepaprastą fortų liniją, kuri paprastai vadinama Mažino (Maginot) linija (gen. Mažino, būdamas karo ministru, iškėlė tokių fortų pasistatymo sumanymą, pravedė jį parlamente ir įvykdė, todėl ta sustiprintą linija jo vardu ir pavadinta). Dabar pranešama, kad ir Sov. Rusija statysianti tokia Mažino linija. Ta linija prasidėsianti prie Siaurės Lednuotojo vandenyno ir pro Ladogos ežerą, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Rumunijos pasieniais eis iki pat Juodųjų jūrų. Visoj šioj linijoj bus įtaisyti požeminiai plieno sutvirtinimai ir stiprūs fortai. Linija būsianti nepaprastai stipri, neįveikiama ne tik iš sausumos, bet ir iš oro. Puolimo metu, milžiniškos plieninės durys automatiškai uždarys. Požeminiai fortai turės labai puikius oro sturbius, ku-

riais bus pripumpuojama šviežio, švauraus oro. Nuodingosios dujos į fortus patekti negalėsiančios. Fortai bus aprūpinti elektra, radio, telefonu, telegrafu ir turės dideles maisto atsargas. Todėl fortuose esantieji kareiviai ilgą laiką galės būti atskirti nuo pasaulio.

Iš kiekvieno forto per minutę bus galima paleisti dešimtimis tūkstančių kulkų. Linijos vadovybės žinioj bus iki 7000 lėktuvų.

Francūzų Mažino linija dabar turi tik apie 250 mylių, o pratęsta bus ilgesnė kaip 600 mylių, tuo tarpu ši Sov. Rusijos Mažino linija būsianti apie 1000 mylių ilgio.

Tolimuose Rytuose palei Mandžiuko sieną panašūs įtvirtinimai jau esą padaryti. Tai rodo, kad Sov. Rusija nori pasiruošti visokiems galimūmams.

KAIP NUSKENDO "MAR CANTABRICO"

"Mar Cantabrico" — tai Ispanijos vyriausybininkų laivas, kuris gabenos iš Amerikos ginklus vyriausybininkams ir prie Ispanijos sukilėliai jį nuskandino.

Dabar paaiškėjo, kaip tai įvyko. Vienas to laivo jurininkas, Juan Boo, išėjo juron ir buvo vėliau anglų išgelbėtas. Taigi jis ir papasakojo visą istoriją. Sako, kai "Mar Cantabrico" sausio 6 d. išplaukė iš New Yorko su orlaiviais, jį sustojo pakolėj Meksikos uoste Vera Cruz ir tenai paėmė daugias ginklų. Išplaukus iš Meksikos, ant jurių visas laivas buvo nudažytas kitokia spalva ir jo vardas buvo pakeistas į "Adda", taip kaip anglų laivas tokio pat didžio yra pavadintas. Ir vėliava ant laivo buvo iškelta anglijos. Viskas buvo taip gerai užmaskuota, kad net ir anglų laivai ant jurių negalėjo to pažinti ir sveikino jį kaip Anglijos laivą. O bet gi kai tik "Adda" prisiartinio prie Ispanijos pakraščio, fašistų karo laivas "Canarias" tuoj ją užpuolė ir pradėjo šaudyt, kad sustotų. Iš kur fašistai žinojo, kad tai ne Anglijos, bet Ispanijos vyriausybės laivas?

Fašistas apie tai painformavo pats to laivo kapitonas, sako jurininkas Juan Boo. Kapitonas buvo išdavikas. "Addai" buvo įsakyta plaukti visai kitu keliu, bet kapitonas to keliu nesilaikė ir tyčia pasuko tenai, kur

fašistų sargybos laivai stovėjo. Be to, jurininkai pastebėjo, kad jis siuncia kažin kokius signalus fašistų laivams. Kai jurininkai tai pastebėjo, jie tuoj kapitoną suėmė ir paėmė laivą į savo rankas. Bet buvo jau per vėlu. Jau pribuvo fašistų karo laivas ir ėmė šaudyt, kad "Adda" sustotų. Įmirę jurininkai tada išdaviką kapitoną nužudė ir įmetė į jures, o patys leidosi savo laivu bėgti. Fašistai tada pradėjo šaudyt į juos tiesiai. "Adda" buvo sugadinta ir pradėjo skęsti. Keli jurininkai išėjo juron, bet tik vienas Boo tapo išgelbėtas; kitas nuskendo.

Kas atsitiko su jų laivu, tikrai nežinia. Iš pradžių buvo paskelbta, kad jis nuskendo. Vėliau pačių Ispanijos fašistų radio paskelkė, kad tas laivas buvo nuvilktas į fašistų uostą ir visa karo medžiaga iškrauta. Fašistai radę 37 išartytus orlaivius, 1-650 kulkosvaidžių, 7,000 šautuvų ir 42,000,000 šovinių. Bet ant rytojaus po šitos žinios fašistų štabas oficialiai paskeibė, kad valdžios laivas su amuniejia buvo paskandintas.

Rusijoj sabotažuojamas oras?

Maskvos žiniomis, Sovietuose suspektas sabotažas išsiuntinėjant žinias apie orą. "Izvestija" sako, kad dėl klaidinančių oro žinių sudužo keli orlaiviai.

Mirties Laukiant

(Tęsa iš 15 Nr.)

Tokiu iškalbingu aš užpuoliau jo sielos nemirtingumo problema, kad iš jo argumentų tik skiedros liko, jis pakilo ir pasakė: "O vis dėlto priėmė komunią šventai jus nieko nenustotumėt." Ir jis išnėrė per duris. Bet, išeidamas nepamiršo pasakyti, kad sugrįš pašauktas...

Ir pasakojo jis paskui man apie savo laimę, su paukščiais į pietvakarius išklydusią, apie savo jaunystę, miestų skersgatviuos ištirpusią. Ar gaila jam savęs? Ne, jam tik kiek gaila tos mergaitės, kurią jis taip mylėjo ir kuri liko vienuša, kaip ta pušis ant ežero kranto. Bet jis viliasi, kad ši mergaitė tokia, kaip daugelis, kad ji greit pamirš jį ir pilką jo nedalią. Jis pirmą sykį kalėjime... ir paskutinį. Jis niekad nemanė, kad bus kada nors kalinamas ir šaudomas už žmogžudystę. Laduga buvo kiekvieno smurto mirtinas priešas. Ir čia jis nusikalto tik įsikarščiaęs, kada darbdavys išmetė paryčiumi per duris gatvėn jauniausią savo dirbtuvės darbininkę, kurią iš vakaro į butą pasikvietė, žadėdamas jai apmokėti už vi-

Aš nekaltas, kad išmokau į tą gyvenimą žiūrėti kitaip, negu to motina norėjo. Argi mes galime žmogų kaltinti tik dėl to, kad smegenys plėtojasi ne pagal tą šablona, kuriuo šimtų metų auginamas pasaulis? Afšku, kad ne. Nes tą sykį būtų negalima pažanga, sunku būtų suprasti patsai gyvenimas. — Ir kiek tylėjęs. — Žinai, pirmiau stebėjaisi Sokratu, dargi puskvailiu skaičiau, kai pamislydavau, kad galėjo pasprukti iš kalėjimo, o pasirinko nuodų taurę, kaip protestą prieš esamą tvarką. Bet dabar manau, kad taip mirtį nebūtina būti Sokratu. Ir aš mirsiu tyliai, suvarstytas kuikų, mirsiu šypsodamasis iš tų paragrafų, kurie vis delto tiesos nesuranda, iš tų žmonių, kurie pasmerkima išsirinko savo amatu. Mano mirtis bus vienas didelis protestas. Aš protestuosiu, kad ligi šiol gyvenime tiek neteisybės.

Ryte, kada saulė pro grotuotus langus veržėsi į kameras, jis mane tik pasveikino. Girdėjau, priglaudęs ausį prie kronies, jo žingsnio kameroje, kurie nuolat ilgai aptildavo tame kampe, į kurį renėsi jo lange neužkliuvusių spindulių pluoštai. Jis ištisas valandas stovėjo prie lango, skandindamas žvilgsnį melaacholiškame dangaus melsvume.

— Mano mirtis nei kiek nebaisėnė už gyvenimą mano, — pasakė jis, o jo balse nesunku buvo jausti kiek prislėgtą nuotaiką. — Nors, žinai,

nevisai malonu pamislyti, kad šiandien man saulė jau paskutinį kartą pažvelgė į veidą, kad artėjančios nakties sutemos jau nepasikartos!..

Jis tatau kalbėjo tada, kai saulė jau į vakarinius langus žvelgė. Mane grauđeno, slėgė jo žodžiai. Man sunku buvo ir pagalyvoti, kad šitas žmogus jau ryt rytą bus išbrauktas iš gyvųjų jaures gyvenime. Ir kas turi teisę užmušti šitą žmogų, užmušt šaltai, apgalvotai, su tuo tikslumu, kuris paslėptas įstatymuose? Iš kur gavo tą teisę. Juk jis — gyvas sutvėrimas, sugebąs protauti, jausti, kankintis, keikti ir mylėti. Jai jau jo nusikaltimas didelis, keli metai kalėjime iščiulpija iš žmogaus sunkesnį atlyginimą, negu bet koks nusikaldamas darbas to reikalingas. Bet matomai ne visi taip galvojo, kaip aš. Tie, kurie pasmerkė jį mirti, kurių sprendimu jis išbraukiamas iš gyvųjų tarpo, dabar, gal, ir negalvoja apie jį, rūpindamiesi savo mikroskopiniais nepasisekimais, neranda reikalo prisiminti, kad sunkina savo sąžinę dar viena mirtim. Ir gilus nepasitenkinimas, kuris buvo įsišūbęs į mano kraują, bet kuris niekad neiškildavo sąmonėj. Juk ir aš buvau teisiomas, ir aš už vieną neapgalvotą žingsnį buvau pasmerkimas penkioliką pavasarių ir vasarų šitom ke-turiom sienom.

(Bus daugiau)

Rusiskos dainos ir muzikos

Žymiausieji São Paulo rusų muzikai ir dainininkai, plačiaja muzikos meno programa: Choro, Solo, smuikomis ir balalaikomis linksmina svečius kiekviena vakarą užėjoje "Bar Rio Branco" rua Visconde Rio Branco 461, kampas rua Victoria.

Kviečiame atsilankyti. Šeiminkai lietuviai.

LIETUVIS DAILININKAS

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGLINAS PAZIKAS turi atidarys dailės-paišybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puošnūs žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siūvykloje

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atfiekamas sąžiniškai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siūviasi rūbus Galecko siūvykloje.

Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma be operacijos. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi be operacijos, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą -- Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siūvyklą

LIETUVA

K. Zebransko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už dardą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(taip Luz ir Sorocabana stočių)

Dėmesio!

Dėmesio!

PIRMOJI LIETUVIŠKA KAKLARAISČIŲ DIRBTUVĖ JONO ZACHARKOS

persikėlė ant rua da Moóca, 349 ir, klientų patogumui, papildyta įvairiomis kitokiomis galanterijos prekėmis, kaip: viršutiniai ir apatiniai marškiniai, kelnaitės, kojinės, nosinės, apykaklės ir k.

Kainos kuo pigiausios

SAVIEJI REMKIME SAVUOSIUS!

Rua da Moóca, 349

SÃO PAULO.

RADIJAI PHILIPS

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip

"Philips" ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi dangeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigus kaip už naują, tai kad nepakliūti ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kuris duoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėginę, tada įvertinkite prekę.

KIEKVIENAS TURI ŽINOTI,

kad darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liūdijimų atestatų ir k., rašome prašymus, igaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus. paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta professional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamadas ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar raštu kreipkitės

Rua da Moóca, 309 S. Paulo

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvoje Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

r. H. Schechtman

Santa Casa Gydytojas

Vidurinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prienamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Ar atlikai savo pareigą?

Ar jau užsiprenumeravai laikrasti „LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJOJ“? Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys „AIDAS“ istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a

Bom Retiro

DANTU GYDYTOJAS

JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cimburo purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Laivakortės ir Šamados

Čekiai — Depozitas — Pasportai — Legalizacija

Nori Tamsta iškviesti draugą ar giminę iš Lietuvos?

Laivyninkystės Bendrovė

MUNDIAL

Paruošia dokumentus pigiai, greitai ir sąžiningai išgajimul bile kurio „Šamados“ per kelias dienas.

Laivakortės ir Šamados iš bile kurios šalies siūloma pigiausiom kainom — už pinigus arba išsimokėjimui ilgam laikui. SKUBUMAS — GERIAUSIOS SALYGOS.

Nieko nedarykite nesiteiravę kainų pas mus LAIVYNINKYSTĖS BENDROVĖ

„MUNDIAL“

A. Felmanas;

Praça Antonio Prado 3 sobr. (Priešais City Bank)

Tel.: 2-8929 S. Paulo

LABORATORIJĄ

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307 (BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas LABORATORIA: nugarkaulio smegenų šlapumo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-1705.

PBISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas — operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priėmimo valandos nuo 14 iki 20 v. Vykstas pašauktas į namus kiekvienu momentu. DIENA ir NAKTI.

Priėmimo vieta: rua Silva Pinto, 444 (Bom Retiro) Telef. 5-4175. — São Paulo.

Kur tik būsi, neužmirsk „Aido“

Jis parduodamas: S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj, — rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» — rua de Catumbý, 4 «Vilnius» s-gos centre — Praça Tiradentes 61 ir Petro Jonušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Kun. Suginto "piknikas"

Villa Zelinos parke pereitą sekmadienį buvo suruoštas kun. Suginto "piknikas". Kas tą "pikniką" rucšė, nežinia, vieni sako, kad Suginto prietelkos, kiti sako, kad Vancevičius su Bakšiu. Jau ko, — ko, šnapsiuoko ten tai nestigo. O kuomet jau visi gerokai nusisėnapsavo, tai pradėjo graudžius "pamokslus" sakyti. Ypatingai sugriaudino pikniko dalyvius mokytojo Bakšio "pamokslas" kurį jis pasakė kun. Suginto garbei. Vancevičius tai tvarką dabojo, kad niekas neišsirtartų prieš Sugintą.

Via dėl to keista draugystė pasidarė tarp Suginto ir baneirantininkų. Visą laiką baneirantininkai Sugintą "voliojo" tarp moteriškų sijonų, o dabar taip susibičiuliavo, kad atrodo, jog Vancevičius su Bakšium yra neperskyriami Suginto klapėiukai.

Dalyvis

Centro posėdis

Rytoj balandžio 18 d. 2 v. p. p. šaukiamas organizacijų atstovų posėdis, kad užbaigti Centro organizavimo darbą. Posėdyje privalo dalyvauti visų organizacijų atstovai su įgaliojimais nuo "savų" organizacijų. Centro organizavimas įnešė mūsų kolonijai giedresnę nuotaiką. Tat visi lietuviai turi susirūpinti, kad jis gimtų.

K-ja

Užmiršta kolonija

Rio Grande do Sul estade gyvena nemažas lietuvių skaičius, daugumoj ūkininkai. Daugumoj čia yra prieškarinės emigracijos lietuvių, kurie yra įsitaisę gerokai. Šios kolonijos lietuviai yra susipratę žmonės, geri lietuviai, nenutautėję nors ir apie 30 ir daugiau metų laikurie čia gyvena. Jie domisi Lietuva, nes jie nepriklausomos Lietuvos nepažino. Dėl to jie norėtų, kad juos aplankytų konsulas ar kitas kuris valdininkas. Mat jie nebesitiki jau sugrįžti Lietuvon, tat nori nors su nepriklausomos Lietuvos atstovu pasimatyti, pasiguosti. Tada, sako, ir mirti bus ramiau. Bet tos apylinkės niekas neaplanoko, užmirštas yra tas kampelis ir niekas juos nesi-domi. Vienintelis čia lietuviškas svečias — tai laikraštis, kuris dar aplanko ir lietuviškai prakalba.

Užmirštasis.

Baltijos Draugų s-gos posėdis

Balandžio 13 d. Lietuvos konsulate įvyko Baltijos Draugų s-gos posėdis, kuriame buvo dariai dėl Brazilijos konsulato įsteigimo Pabaltijos valstybėse. Brazilijos vyriausybė jau yra paskyrusi kreditus konsulatui įsteigti, tik dar neišspręstas klausimas, kur turi būti konsulatas steigiamas — Kaune ar Rygoje. Baltijos draugų sąjunga šitą dalyką svarstė bet išvados nepadarė, mat, vieni nori, kad Brazilijos konsulatas būtų steigiamas Rygoj, o kiti — Kaune. Taip ir nežinia dar kur jis bus įsteigtas.

— r.

Truksta darbininkų ūkyje

Vienas Aido korespondentas "Žilbarzdis" iš B. de Antonina rašo, kad labai didelis trukumas lauko darbininkų ir esą labai sunku kolonistams apeiti visus darbus.

Tas yra tiesa, kad lauko darbininkų trukumas didelis. Bet kodėl jų trukumas? Ogi todėl, kad norima, jog dirbtų už dyką beveik. Mokėkime darbininkams gerą atlyginimą, jų netruks ir nereikės skųstis.

Yra keletas lietuvių B. de Antonina kolonijoj, kurie jau turi žilas barzdas ir dėl to Aido korespondento

slapyvardė jiems sukėlė daug kalbų. Geriau būtų ją pakeisti. Liepsnabarzdis.

Lietuvių Dienai ruošiamasi

Greitai atsidarys S. Paulo paroda. Lietuviai irgi buvo manę pasirodyti parodoj, bet kadangi dalyvavimas parodoj yra surištąs su pinigais, tai parodos rengimo komitetas kreipėsi Lietuvos vyriausybės gautas neigiamas atsakymas. Tuo pačiu sykiu buvo į Draugiją užsienio lietuviams remti, kad ji prisistatytų bent keletą eksponatų iš lietuvių tautodailės. Nuo prašymo pasiuntimo praėjo apie 4 mėnesiai, bet atsakymo iš Draugijos užsienio lietuviams remti negauta jokio. Vėliau paaiškėjo, kad Lietuvių S-ga Brazilijoj pasiuntė DULRui neigiamą raštą prieš parodos rengimo komitetą. Bet to Liet. S-gos Br. valdybos nariai ir jos organas pradėjo varyti kompaniją prieš komitetą. Tat, aišku, dalyvauti lietuviams parodoj galimybių nėra. Nutarta vėliau pasirodyti nors su Lietuvių Diena. Bet ir čia Liet. S-ga Br. kala kyla, kad neįvyktų ir toji diena; ji ne tik neprisideda prie šio darbo, bet per savo organą DULRo pinigais leidžiama, šiam darbui kenkia.

Nors jau yra vėlus laikas, bet S. Paulo lietuvių organizacijos nutarė Lietuvii Dienai ruoštis. Jei bus tinkamai pasiruošta, tai lietuviai pasirodys, o jei ne, žinoma, nebūs galima stoti viešai su kitomis tautomis.

Jei tos dienos neįvyks, tai Brazilijos lietuviai galės padėkoti Lietuvii S-gai Brazil. už jos "patriotišką" darbuotę. O, ji "darbuojasi" visais frontais, mat už tai gauna iš Lietuvos porcijas litų.

Begėdiškai išnaudoja darbininkus

Barão de Antonina kolonijoj turi tik tūlas Jonas Bartkus. Atvažiudamas į čia, atsivežė ir darbininką Jurgį Saurusevičių dirbti pas jį tokiomis sąlygomis: 50\$ per mėnesį, pusę alkerio vatos, maistą ir apskalbimą. Saurusevičius vėrė 3 mėnesius sąžiningai dirbo Bartkaus ūkyje ir atliko pačius sunkiausius darbus, bet nutarto mokėsi negavo, mat, manė, kad B. atiduos jam iš karto viską.

Po 3 mėnesių mūsų tautietis kolonistas B. atsikvietė iš S. Paulo naują darbininką ir Saurusevičiui, pareiškė, jei nori, tai gali likti tik už pusę alkerio vatos. Saurusevičius sutinka ir su tuo, dirbo Bartkui vėl sunkiausius darbus iki atėjo vatos rinkimo laikas. Ir kuomet S. atlikęs Bart. darbus nuėjo savo vatą nusiskinti, tai Bart. jau nepadavė ir reikalauja 200\$ užstato. Darbininkas neturėdamas pinigų, metė viską ir nuėjo pas kaimyną Antaną Augustaitį, pasiima jo mažesnių sūnų ir apskundžia Bartkų kolonijos direktoriui. Direktorius ištyręs dalyką, privertė Bartkų atlyginti Saurusevičiui už jo darbą.

Tai labai yra negražu, kad lietuvis lietuvių taip begėdiškai apgaudinėtų. Liepsnabarzdis.

Baliai pirmoj vietoj, o mokyklos reikalai paskutinėj

Bom Retiro mokyklos vedėjas S. Bakšys, balandžio mėn. 11 d. šaukė nepaprastą mokyklos tėvų komiteto posėdį. Išsiuntinėjo kvietimus naujam ir senam tėvų komitetui, kad abu dalyvautų. Nes, ištikrųjų, posėdis turėjo būti svarbus, senas komitetas turėjo perduoti visus dokumentus ir turta naujam komitetui ir, taip pat, buvo kitų svarbių reikalų aptarti.

Kadangi posėdis buvo šaukiamas sekmadienį, tai ir komitetų nariai, matydami svarbų reikalą, atsilankė visi. Tėvams susirinkus posėdin, mokyklos vedėjos nesirodė. Tada tėvai nuėjo jo ieškoti į jo butą ir rado jį besiruošiantį kažin kokian baliun Villa Zelionon. Tėvai paprašė mokytoją, kad greičiau eitų posėdin ir pristatytų visus mokyklos dokumentus. Na, o mokytojas vietoje to, atnešė tėvams tuščią popierio lapą ir išdidžiai pareiškė: "posėdyje nedalyvausiu, nes turiu būtinai vykti į Villa Zelina ant balio", ir išdūmė, palikęs vienus tėvus. Susirinkusieji tėvai paliko ir be mokyklos dokumentų ir su užrakintomis mokyklos spintomis, žinoma, neturėjo ką veikti. Taip mokytojo Bakšiaus suvedžioti, turėjo išsiskirstyti.

Pasirodo, kad mūsų mokytojams ne mokyklos reikalai rūpi, bet gauti iš Lietuvos litų porciją ir baliavoti. Tai labai liudnas reiškinys. Nėra ko stebėtis, kad lietuviai labai indiferentiškai žiūri į lietuviškas mokyklas ir daugumas leidžia savo vaikus į braziliškas mokyklas, o ne į lietuviškas.

Vienas iš buvusiųjų.

Peštynės Bom Retire

Pereitą sekmadienį, ant rua Prates, Bom Retire, gatvėje įvyko lietuvių peštynės. Kokia tų peštynių buvo priežastis, nežinia, bet jos buvo smarkios ir vienas jų dalyvis — L. Bečionis, 23 metų amžiaus, peiliu sužaidė Juozą Žuką, 35 metų amžiaus. Sužaištąs tapo nugabentas Santa Casa ligoninėn, o Bečioniui už peilio pavartojimą iškelta byla.

Reikia pastebėti, kad dabar tokie peštukai yra labai smarkiai baudžiami K r s p.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Vairui: Rašini gavome, skaitėme. Parašyta ne blogai ir Tamsta galėtumėte savo darbu paremti mūsų spaudą, tik reikia rašyti labiau aktualinėmis temomis, kurios būtų įdomios visiems, o taip pat ir naudingos. Kolonijai neįdomu, kad prie baneirantininkų durų nėra skambučių knopkų, ar langai išdažyti. Redakcija pageidautų, kad Tamsta ne kritikas rašytumėte mikrospokiams dalykams, bet aktualę medžiagą duotumėte laikraščiu, kad visai tarėtu naudą.

Balandai: Reikia labai daug dar Tamstai dirbti sioje srityje. Eilėraščių sunaudosim.

Liepsnabarzdžiui: Dėkojame už linkėjimus ir prašome daugiau žinių iš vietos kolonistų gyvenimo.

Ukininkui: Grūdo ankėtų atsakymai dar priimami ir gal būt tik šio mėnesio pabaigoj jos bus skelbiamos. Galite prisijusti.

Nr. Vėtr.: Jau turime ir skaitėme, bet dar laukiame. Toji medžiaga nepasėns.

Grūdo atstovai

Grūdų bendrovė paskutiniam savo posėdy išrinko atstovais į organizuojamą centro posėdį Petrą Simonį ir Stasį Vinkauską. Rep.

REIKALINGA MOTERIS

Reikalinga moteris ar mergina dėl bendro namų ruošos darbo. Kreiptis: Rua da Mooca, 309. sobr.

KOMERCINĖ TECHNİKOS

ORGANIZACIJA

«São Paulo»

IRMĀOS RODRIGUES

Paruošiamė vedyboms dokumentus, Naturalizacijos ir kitus.

Raštinė: Rua Libero Badaró 346, 1 aukštas salė 6. Darbo valandos nuo 12 iki 18.

Butas — R. da Mooca, 420, Tel. 2-9195. Darbo valandos nuo 11 iki 13.

VAISTINE IR PERFUMARIJA

MUNICIPAL

Farmaceutikas:

A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsienio ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetinga, 192
Telefonas: 4-7757 S. PAULO

"AIDAS" GALIMA GAUTI

Lapoje: Laikraščių pardavimo kioskoje, prie pat stoties.

V. Zelinoj Jurgeliavičiaus krautuvėj prie pat bažnyčios ir Vigelio krautuvėj.

S. Caetano prie geležinkelio stoties kioskoje.

Canindės rajone: Rua Canindė, 92 — lietuvių krautuvėje.

PAIEŠKOJIMAS

Julia Kardelienė paieško savo sūnaus Kazio Tūnelio, 23 m. a. iš S. Paulo išvažiavo 1931 metais ir nuo to laiko neturi nuo jo jokios žinios. Kas apšė jį žino kur jis randasi, bei paties sūnaus prašau atsišaukti šiuo adresu: Rua Padre Raposo, 17. S. Paulo.

PARDAVIMAI

Parsiduoda žemės sklypas ant Villa Zelinos, rua 7, prie pat bažnyčios. Sklypas labai gražioje vietoje. Teirautis — rua Paris, 10.

KOMERCINĖ TECHNİKOS

ORGANIZACIJA

«SÃO PAULO»

Irmãos Rodrigues

Atliekame įvairius sąskaitybos ir knygvedystės darbus, rašome prašymus, žyminių ženklų pirkimas Valstybiniai mokesčiai ir k. komerciniai darbai už mažą atlyginimą.

Informacijos: Raštinė R. Libero Badaró, 346, 1 aukš. sal. 6. Darb. val. nuo 12 iki 18 val.

Butas — R. da Mooca, 420, Tel. 2-9195 Darb. v. nuo 11 iki 13.

VAKARAS

KURĮ RENGIA L.M.M.R. "RYTAS", ĮVYKS SALĖJE RUA DA MOO'CA, 506^a.

24 d. Balandžio s. m.

Scenoje bus parodyta trijų veiksmų juokinga komedija

"JAUNIKIS IŠ KAUNO"

Šokiai tęsis iki 4 val. ryto, pradžia 8 val. vak.

Gaukite pakvietimus iš anksto.